Donderdag 30 Maart 1944

DAGBLAD

AMIGOE DI CURAÇAO

61ste Jaargang No. 4170

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Russen nemen Kolomea.

PAASIKIVI WEER OP STAP.

Doelen in Frankrijk en Duitsland gebombardeerd.

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„De troepen van het 1e Oekraïne-front hebben als gevolg van een handige manoeuvre door tankformaties en voetvolk de stad en het grote spoorwegkruispunt Kolomea, belangrijk sterktepunt in de Duitse defensies in de uitlopers van de Karpaten, veroverd. In de gevechten om Kolomea veroverden onze troepen volgens onvolledige gegevens 13 Tijger-tanks in goede conditie, 15 spoortreinen met militaire voorraden, 45 locomotieven, 10 verschillende opslagplaatsen, 450 vrachtauto's en een grote hoeveelheid ander oorlogsmateriaal.

De troepen aan dit front staken de rivier de Proet over en hebben Czernowitz (Cernauti) bereikt en vechten in de buitenwijken ervan.

Op 29 Maart vervolgden de troepen van het 1e Oekraïne-front hun ofensief en veroverden zij de districtscentra van het Kamenets Podolski gebied Khlopokovtsky en Staraya Usjitsa.

Ten Westen van Mogilev Podolski vervolgden onze troepen hun offensief en veroverden zij 10 plaatsen.

Ten Zuiden en Oosten van Beltsy (Balti) baanden onze troepen zich al vechtende een weg vooruit en veroverden zij de districtscentra van de Moldavische republiek Sehareny, Singari en Kotyuzjany alsook 30 andere plaatsen.

Ten Zuid-Oosten van Pervomaisk vervolgen onze troepen hun offensief en veroverden zij [illegible] sa-gebied de steden Balta, Krivoye, Ozero, Bolsjaya Vradievka aslook meer dan 40 andere plaatsen.

Ten Westen, Zuiden en Zuid-Oosten van Voznesensk ontwikkelen onze troepen hun offensief op succesrijke wijze en veroverden zij meer dan 80 plaatsen alsook de spoorwegstations Yestribingovka en Moldavka. In andere sectoren werden gevechten van plaatselijk belang geleverd. Op 28 Maart vernielden of ontwrichtten onze troepen aan alle fronten 35 Duitse tanks. 38 Vijandelijke vliegtuigen werden neergeschoten in luchtgevechten of door het afweervuur" (Moskou, (AP) 29.3).

BOODSCHAP VAN DE POOLSE REGERING.

De Poolse Ambasadeur Jan Ciechanowski heeft Staatssecretaris Cordell Hull een boodschap overhandigd van de Poolse regering in Londen aan President Roosevelt, zodat men gelooft, dat misschien een nieuwe poging zal worden gedaan om de Russisch-Poolse disputen over territoiale en politieke quaesties bij te leggen. Ciechanowski bracht een bezoek aan het State Department na terugkeer uit Londen waar hij verslag uitbracht aan zijn regering en waarschijnlijk de mogelijkheid besprak om de Verenigde Staten te interesseren in een meer actieve medewerking teneinde de vriendschappelijk relaties tussen uRsland en de uitgeweken Poolse regering te herstellen. Premier Stanislaw Mikolaczyk was gedurende de laatste maanden verschilende malen van plan een persoonlijk bezoek aan Washington te brengen om er besprekin gen te houden met den President en dx Staatssecretaris over de mogelijkheid van hun interventie met Rusland ten behoeve van Polen (Washington, (AP) 29.3).

DE ONTWIKKELINGEN IN DE BALKAN.

Charles Foltz seint uit Madrid:

Tienduizenden Duitse burgerlijke autoriteiten en zakenlieden, die naar het Oosten gingen, aangetrokken door de gemakkelijke plundering van de bezette gebieden, zwermen het Noordoostelijk deel van Hongarije binnen over de Karpaten van Polen en Noord-Roemenië uit voor de Russische opmars. Het Duitse militaire verkeer in het gebied van de Karpaten wordt belemmerd door de stroom van vluchtelingen, die thans geen niet-Germaanse mensen zijn maar louter verschrikte overgedienstige Duitsers, die eens staatsbetrekkingen bekleedden of zaken deden als burgerlijke vertegenwoordigers van het Herrenvolk in Polen en de Oekraïne. Het nieuws van deze exodus en de problemen ervan voor de Duitse verdedigingsplannen in het Noordoostelijk deel van de Balkan werd in Madrid ontvangen niet alleen via Hongaarse maar ook via Roemeense bronnen.

In Hongarije zelf heeft de ontbinding van alle „oppositie-partijen door Sztojays Quisling-regering — inbegrepen van de Landbouwers, de Katholieken en kleine landeigenaren — den Duitsers een nieuw probleem gegeven: waar zij de mensen moeten vinden om Hongarije's burgerregime in stand te houden.

Er zijn reeds vijf concentratiekampen gevestigd door de Gestapo, die thans onder bewaking staan van de stadspolitie en politieke politie van Boedapest.

In deze kampen gingen ongeveer 20.000 Hongaren van bijna alle partijen voordat de eerste week der bezetting voorbij was. Bovendien is het politiewerk pas begonnen want de chaos welke opzettelijk veroorzaakt wordt en o.a. de Hongaarse spoorwegen verstrikt, toont den Duitsers dat zij zich in een wespennest van [illegible] ken hebben. Vooral de taal is den slagboom tussen de Duitsers en het Hongaarse volk, want hoewel Duits altijd als de tweede taal in Hongarije beschouwd werd, schijnen de inheemsen die bijna te zijn vergeten.

Volgens diplomatieke berichten nemen de deserties van de Hongaarse legergarnizoenen in het Zuiden van Hongarije naar Tito's Joegoslavische strijdkrachten aan de overzijde van de Drava dagelijks toe.

De Gestapo-lieden en de Duitse bezettingsoverheden in Boedapest, die maandenlang omzichtig voorbereidingen troffen voor een dergelijke toestand, zien zich hopeloos verstoken van alle inheemse hulp. De pro-nazie Hongaarse strijdkrachten van Majoor Szalesky, die gehoorzaamheid verschuldigd zijn aan Bela Imredy, zijn ineens afgenomen tot nietige omvang.

De autoriteiten van de Duitse burgerlijke en militaire overheid hebben alle grote hotels in Boedapest in beslag genomen en alle andere gasten op straat gezet. In opdracht der Duitsers moeten de acht clubs van Boedapest, inbegrepen de luxueuze Arizona Club, gesloten blijven, omdat vele Duitse officieren en autoriteiten de bezetting schenen te beschouwen als een voorwendsel om hele nachten uit te blijven en soms zelfs niet meer terug te keren. In het Noord-Oosten van Hongarije is het Duitse leger druk bezig de kastelen en buitenverblijven van de landeigenaren te versterken. Alle beschikbare werkkrachten, mannen zowel vrouwen als arbeidsploegen, moeten hieraan meewerken. (Madrid, (AP) 29.3).

GEALLIEERDE TROEPEN IN JOEGOSLAVIË.

Daniel de Luce seint uit Bari (Italië):

Thans kan worden bekend gemaakt, dat Noordamerikaanse troepen, die vooral geoefend zijn voor de guerrilla-krijg, met de Joegoslavische Partijgenoten en Britse strijdkrachten opereren in de Dalmatische kustzone. De speciale Noordamerikaanse overvalstroepen werden verschillende maanden geleden voor het eerst over de Adriatische Zee gezonden. In herhaalde schermutselingen met Duitse patrouilles hebben gemengde Engelse, Noordamerikaanse en patriottische detachementen talrijke gevangenen genomen en den vijand belangrijke verliezen toegebracht. Hun eigen verliezen worden door officiële zijde als „uiterst licht" beschreven.

Belangrijke zendingen werden op succesrijke wijze door de troepen volbracht. Een Noordamerikaanse Commandant zeide: „Na zelf hun verrichtingen gezien te hebben, hebben wij de grootste bewondering voor de Joegoslavische patriotten van Maarschalk Tito. Zij hebben ons op elke mogelijke wijze geholpen". Hij zeide, dat er een volledige verstandhouding en vertrouwen bestaan tussen de strijders van Joegoslavië, Groot Britannië en de Verenigde Staten. De Noordamerikanen leren de Slavische taal snel aan — zeide hij — en de Joegoslaven verbazen ons over de snelheid waarmede zij het Engels leren. Wij hopen den gezamenlijken vijand in de toekomst veel schade toe te brengen.

Een andere officier zeide, dat de verrichtingen der strijdkrachten een „terroriserend" effect hebben op de Duitse voorposten langs de kust, die biezonder bang schijnen te zijn voor nachtelijke aanvallen. „De Duitsers in dit gebied schijnen nachtelijke gevechten te haten", zeide hij. „Als zij vermoeden dat er Geallieerde troepen naderen vuren zij met elk wapen dat zij hebben en pogen zij met lichtkogels de nacht in dag om te zetten. Hun nervositeit heeft hen een hoop ammunitie gekost".

Bijna elke Noordamerikaan, die thans in de Dalmatische zone vecht, is in de Verenigde Staten opgeleid voor speciale operaties onder omstandigheden zoals die in de Balkan bestaan. Tot deze troepen behoren deskundigen in bouwkunde en geschut. Er is een aantal bekwame valschermspringers (Bari, (AP) 29.3).

[illegible]

Roosevelt vroeg het Congres om 64.390.000 dollar te besteden voor de werkzaamheden van het Oorlogs Informatiebureau in het belastingjaar dat op 1 Juli aanvangt. Hij zeide, dat dit extrabedrag nodig zal zijn voor de werkzaamheden in de bevrijde gebieden, voor de opvoering van het tempo der propaganda in vijandelijk gebied en „voor de werkzaamheden in samenwerking met de militaire verrichtingen, die op het ogenblik nog niet in bizonderheden voorzien kunnen worden" (Washington, (AP) 29.3).

CARAIBISCHE CONFERENTIE BEËINDIGD.

Vandaag, Donderdag, werden de werkzaamheden van de Caraïbische Conferentie te Bridgetown Barbados beëindigd; de verslagen van zes agenda-punten werden aangenomen (Aneta).

De Pers ontmoet de Haïtianen.

Ontvangst bij Consul-Generaal Martijn.

DE SPELERS ZIEN ER FIT EN KORDAAT UIT.

Verschillende talen werden gisterenavond gesproken ten huize van den Heer Ernesto C. Martijn, Consul Generaal van de Republiek Haiti, maar van alle talen overheerste het Frans verreweg. Zoals men weet spreken de Haitianen Frans en daar het de ontvangst betrof van de Haitiaanse voetballers, die hier aan de internationale wedstrijden zullen deelnemen, is dit te begrijpen.

Allerhartelijkst ontving het echtpaar Martijn zijn gasten, waartoe behalve de Haitianen en de Pers nog behoorden het Bestuur van de Nederlandse Antillen Voetbal Bond, vertegenwoordigd door de Heren Dr. Carl F. Gronemeyer en de Heer Harry A. Dennert, de Heer Enrique Goilo van de C.V.B. met echtgenote, voorts medewerkers en employees van de firma Martijn. Met dit gezelschap was de luchtige zaal des Heren Martijns woning alras gevuld en ontstond direct een gezellige spheer, die voortduurde tot laat in de avond toen in volkomen vriendschap afscheid van elkaar werd genomen.

Met een heildronk op de jeugd van Haiti en Curaçao besloot de Heer Gronemeyer zijn toespraak.

In de aanvang van de avond kwam natuurlijk eerst het officiële gedeelte met een toespraak van den Consul Generaal, die hoopte dat deze sportontmoeting ertoe zal bijdragen de banden tussen de verschillende landen, in het biezonder tussen Curaçao en Haiti, nauwer aan te knopen en een heildronk uitbracht op den President van Haiti, den eminenten Elie Lescot.

De Heer Edouard Baker, leider der Haitiaanse ploeg, dankte [illegible] de woorden van den Heer Martijn en kon slechts nadruk leggen op hetgeen deze naar voren had gebracht. De Heer Baker stelde voor te drinken op het succes van de aanstaande sportontmoeting. Ook sprak de Heer Yvan Désiner, journalist van Haiti die de wedstrijden komt verslaan en tot slot werd het woord gevoerd door den Heer Gronemeyer, Voorzitter van de Nederlandse Antillen Voetbal Bond. Het was den Heer Gronemeyer zeer aangenaam dat Haiti gehoor had gegeven aan de uitnodiging om hier te komen spelen. Hij hoopte dat de Haitianen goede indrukken van Curaçao zullen meenemen, dat Curaçao dat hij al zo lang kent en dat hem een tweede vaderland is geworden.

In het biezonder dankte de spreker voor een prachtig schild, dat ter herinnering aan deze gebeurtenis door Haiti gezonden werd. Dit is de eerste maal, dat de Bond een dergelijk geschenk ontvangt — zeide hij — en daarom zal het ook steeds van grote waarde blijven.

Wij konden getuigen, dat het schild inderdaad een prachtstuk is. Het is van kunstig bewerkt hout. Boven staat in zilveren letters de naam Curaçao en onder de naam Haiti. In het midden is een zilveren plaats aangebracht, waarop te lezen staat:

GONTRAN GOUZIER

Directeur Général des Sports
et du Scoutisme
de la République d'Haiti
avec son cordial salut
aux Présidents et Membres de la
Fédération de Foot-ball
des Antilles Hollandaises

Avril 1944

Uit het hout zelf zijn de Olympische tekens — aaneengeschakelde ringen — uitgesneden. Daaronder is een voetballer uitgesneden en weer daaronder het Haitiaanse wapen.

De spelers van Haiti zijn veertien in getal. Gelijk wij reeds zeiden staan zij onder leiding van den Heer Edouard Baker, een zeer intelligenten man van nog jeugdige leeftijd, die een belangrijke positie bekleedt in het Haitiaanse Ministerie van Landbouw. De Heer Baker is iemand, die in alle takken van sport thuis is, maar dan ook in alle. Hij is tevens instructeur van de ploeg.

Van voetballen heeft hij veel [illegible] Baker heeft vrijwel alle landen van West-Europa afgereisd, tot Noorwegen toe. Hopelijk zal hij hier nog enkele tenniswedstrijden spelen.

Ons stadion vond de Heer Baker prachtig, alleen ietwat te winderig en liever had hij er ook gras gezien.

De spelers zelf zien er fit en kordaat uit. Zij zijn iets kleiner van stuk dan onze Curaçaose jongens. Verschillenden zijn nog zeer jong. Ook zij vonden ons voetbalterrein prachtig, maar Joseph Gaetjens, de sympathieke midvoor, vond het veld nog wat klein. Dit wekte bij ons direct de indruk, dat Gaetjens een vlugge speler moet zijn. Wij zullen zien...

Onder enkele niet-spelers, die met het elftal meegekomen zijn, bevindt zich ook de Heer Félix Francis, die hier o.a. zal trachten contact te maken met boksers met het oog op eventuële toekomstige ontmoetingen met Haitiaanse boksers. De Heer Francis, een zwaargewicht, is afgevaardigd door de Haitiaanse Boksers Bond. Uit een gesprek met den Heer Yvan Désinor bleek ons, dat het journalistieke leven in Haiti zeer ontwikkeld is. Er zijn vele bladen, goede bladen naar hij ons verzekerde. De Heer Désinor is nog jong, doch, de overige aanwezige Haitianen deelden ons mede, dat hij zijn sporen reeds verdiend heeft op journalistiek gebied. Uit zijn toespraak aan het begin van de avond hadden wij trouwens reeds kunnen opmaken, dat hij de Franse taal niet alleen goed beheerst maar ook prachtig uitspreekt.

Bij het tijdelijk afscheid nemen aan het einde van deze zo gezellige avond ontpopte Consul Generaal Martijn zich nog als een uitmuntend pianist bij het spelen van het Haitiaanse volkslied en het Wilhelmus.

Het nieuws van vandaag.

Vandaag vechten de Russen in Czernovitz en elk ogenblik verwacht men, dat uit Moskou de bekendmaking over de verovering van deze belangrijke stad zal komen.

Intussen heeft Stalin in een speciale dagorder reeds de inneming gemeld van de stad Kolomea, ten Noord-Westen van Czernovitz. Kolomea is een belangrijke stad in de uitlopers van de Karpaten en niet ver van Roemenië. De troepen van Generaal Mannstein zullen zich nu nog slechts kunnen terugtrekken over de vlakten van Roemenië. Want met de verovering van Kolomea is ook de spoorlijn tussen Bucurešti en Lwow doorgesneden.

De positie der Duitsers wordt steeds hopelozer. Het is niet onmogelijk, dat de aankomst van de zoon van Joachim von Ribbentrop, Duitlands Minister van Buitenlandse Zaken, in de Spaanse hoofdstad iets hiermede uit te staan heeft.

Nog iemand die op reis is, is de Finse politicus Juhu Kusti Paasikivi. Hij is uit Helsinki maar niemand weet waarheen. Sommigen zeggen, dat hij naar Moskou is en het zou niemand verwonderen, aangezien over de Fins-Russische onderhandelingen reeds dagenlang niets gezegd is en de Russen toch nog niet begonnen zijn met krijgsverrichtingen tegen Finland. Er hebben niet eens luchtbombardementen op de Finse steden plaatsgevonden.

Duitsland wordt wel gebombardeerd en zonder ophouden door de Britse en Noordamerikaanse luchtstrijdkrachten.

Gisteren werden doelen in het gebied van Brunswijk door de Noordamerikanen aangevallen. Er vonden hevige luchtgevechten plaats en de Noordamerikaanse gevechtsvliegtuigen vernielden hierbij 39 Duitse jagers. Er werden ook Duitse vliegtuigen op de grond vernield en bovendien schoten de bommenwerpers nog een onbekend aantal neer.

In de afgelopen nacht werden Kiel en andere doelen in het Westen van Duitsland aangevallen, alsook de rangeerterreinen te Vaires in Frankrijk en vliegtuigfabrieken te Lyon.

De Geallieerde luchtmacht in het Middellandse Zeegebied bestookte Milaan, Bolzano en Turijn. Ook werd wederom een aanval gedaan op Sofia, de hoofdstad van Bulgarije.

Wat Leen-Pacht ons geleerd heeft.

Het nieuwe boek van Stettinius.

Eenheid de grootste kracht om oorlog en vrede te winnen.

„De geest van eenheid door de „Leen-pacht"-overeenkomst geschapen zal ons helpen om een betere wereld op te bouwen", zegt Onderstaatssecretaris Stettinius. Het leen- en pachtstelsel is een belangrijke ontwikkeling van de buitenlandse politiek der Verenigde Staten van Noord-Amerika. In zijn boek „Lend Lease weapon for Victory" (The Macmillan Company, N.Y.), legt Edward R. Stettinius Jr. het ontstaan, de betekenis en de werkwijze van de leen-pacht uit.

De Heer Stettinius was Leen-en Pacht Administrateur, voordat hij geroepen werd tot zijn tegenwoordige ambt, Onderstaatssecretaris. Dit artikel bevat uittreksels uit zijn boek.

De „Verklaring van de Verenigde Volken" zegt duidelijk wat ieder van deze volken zal bijdragen tot de gemeenschappelijke overwinning. Ze zegt namelijk:

De beloften en de nakoming daarvan.

De Regeringen komen overeen, dat zij al haar krachten, zowel militaire als economische, zullen aanwenden ter bestrijding van die leden van het Driemogendhedenpact en hun aanhangers, welke met de betreffende regering in oorlog zijn."

Onze Geallieerden zijn deze belofte zeker nagekomen. Rusland is al twee jaren lang op zijn eigen grond aan het vechten. China vecht al zes jaren lang, Engeland vier jaar. Zij hebben millioenen mensenlevens opgeofferd, en hebben moeten zien, dat vele van hun steden vernietigd of bezet werden.

Wie kan zeggen, wie van ons alles gegeven heeft, wat hij kon geven? Wij kunnen hun levens niet gaan afmeten aan onze dollars, evenmin hun ponden en roebels aan onze levens. Wij kunnen de kosten van een vernielde stad niet gaan stellen tegenover de prijs van zeg, duizend tanks; of de moed van de ondergrondse beweging in Europa tegen de moed van onze soldaten op Nieuw Guinea en de moed van hun moeders thuis. Het zou onmogelijk zijn om de dingen zo aan elkaar te gaan afwegen. Alles wat wij nu kunnen vragen is dat wij allen — en de andere Verenigde Volken met ons — al onze krachten aanwenden om de oorlog te winnen. Onze gezamenlijke inspanning zal de overwinning als uitslag hebben.

Waarom leen-pacht?

Leningen tussen bevriende mogendheden, gedurende oorlogen hebben zelden een gunstig einde gehad. De Britten ondervonden dit meer dan honderd jaar terug, toen zij zich met andere landen verenigd hadden om aan Napoleons veroveringen een einde te maken. Zij leenden aan hun vrienden grote sommen gelds, en ondervonden later, dat slechts een fractie terugbetaald kon worden.

Zij gaven het aangaan van leningen tenslotte helemaal op. Omdat het voor de veiligheid van Groot-Brittannië noodzakelijk was dat Napoleon verslagen werd, gaven zij voor enorme sommen hulp aan hun Geallieerden in de vorm van rechtstreekse subsidie.

Wij hebben hier in de Verenigde Staten, na de laatste oorlog zelf ondervonden, hoe moeilijk het was om onze uitstaande leningen binnen te krijgen. Het oorlogsschuld-probleem bracht economische ontwrichting en noodlottige misverstanden tussen bondgenoten, die samen hadden moeten werken tot behoud van de wereldvrede. Een vastgestelde geldschuld zou nu weer dezelfde moeilijkheden brengen.

Er was ook een andere reden waarom wij geen leningen aangingen. Men zat niet verlegen om dollars, maar om vliegmachines, geweren, schepen. Het helpen van de landen, die de As bestreden, op commerciële basis, zou ons niet dichter bij ons werkelijk doel gebracht hebben, nl. genoeg wapens te krijgen aan het front teneinde de agressie te stuiten, voordat zij het Westelijk Halfrond bereikt zou hebben.

Het plan van President Roosevelt.

Terwijl de agressie in het buitenland voortging, begonnen de Verenigde Staten van Noord-Amerika hoe langer hoe meer het dreigende gevaar in te zien, als Groot-Brittannië niet in staat zou blijken om de aanval te weren en ineen zou storten.

Maar men moest nog een middel vinden om het te voorzien van de nodige wapenen. Toen de President van zijn tocht door het Caraïbische gebied terugkwam op 16 December 1940, was zijn voorstel aan het Noordamerikaanse volk gereed. Op een persconferentie, die de volgende dag gehouden werd, gaf hij er voor het eerst een kort overzicht van. De President legde aan de verslaggevers uit wat hij als de politiek van de Verenigde Staten beschouwde.

„Het lijdt geen twijfel, dat de overweldigende meerderheid der Noordamerikanen het erover eens zijn, dat de beste onmiddellijke verdediging van de Verenigde Staten is: het welslagen van Groot-Brittannië in zijn verdediging, en dat wij daarom, afgezien van ons historisch en dagelijks belang bij een democratische wereld ook uit een egoïstisch oogpunt van zelfverdediging alles in het werk dienen te stellen om het Britse Rijk in zijn strijd te steunen."

De President herinnerde de persmannen er aan, dat er geen enkele belangrijke oorlog in de geschiedenis ooit gewonnen of verloren is omdat er geldgebrek was. In 1914 hadden de bankiers ons verzekerd, dat de oorlog zeker niet langer dan drie maanden zou duren, omdat er geldgebrek was, en als hij langer zou duren, dan zouden zij ervoor zorgen, dat hij binnen zes maanden over was.

„Men ziet hoe de meest verspreide economische opinie van die tijd was, dat de oorlog afhankelijk was van geld op de banken", zeide hij. „En u weet allen wat er gebeurd is. Wat ik nu ga trachten, is het dollarteken te elimineren."

Dat was de kern van het voorstel van den President. Toen legde hij in eenvoudige termen uit wat zijns inziens de meest geëigende oplossing was.

Onze fabrieken produceerden munitie. De Britten kochten er wat van, en wij kochten zelf de rest. Van toen af aan zou de regering der Verenigde Staten zelf alle munitie kopen, dat daar gefabriceerd werd. Als wij ze onmiddellijk nodig hadden, zouden wij ze zelf gebruiken; maar als wij van mening waren, dat zij „nuttiger voor de verdediging van de Verenigde Staten zouden zijn als zij voor de verdediging van Groot-Brittannië gebruikt werden, in plaats van hier opgeslagen te worden", konden wij ze „hetzij verpachten, hetzij onder bepaalde voorwaarden verkopen aan de mensen over de Oceaan". Dus voortaan zouden niet dollars, doch „de verdediging van de Verenigde Staten" bepalen, waar onze wapens naar toe zouden

De Koningin zal spreken.

Onvoorziene omstandigheden voorbehouden zal Hare Majesteit Koningin Wilhelmina Vrijdag 31 Maart over Radio Oranje (19 en 25 meterband) een speciaal voor West-Indië bestemde radio-rede houden van 12—12.15 u.u. G.M.T. (Greenich Meal Time). Plaatselijke tijd 7.30 tot 7.45.

Nieuw Zeelandse troepen, die aan de krijgsverrichtingen in de Stille Oceaan deelnemen, ziet men hier op een der eilanden aan land stormen.

Hulp in dollars.

De Verenigde Staten van Noord-Amerika hebben twaalf cent van elke dollar, die zij aan de oorlogvoering uitgegeven hebben, aan Leen-pacht besteed. Omstreeks midden 1943 — twee en een half jaar na de instelling van het leen- en pacht systeem — bedroegen de totale kosten van onze leen-pacht hulp $ 12.900.000.000, en dit cijfer is sindsdien gestegen met gemiddeld een billioen dollars per maand. Dit is de eenvoudigste voorstelling van de leen-pacht: het bedrag aan Noordamerikaanse dollars, dat wij uitgegeven hebben om de goederen voort te brengen en de diensten te verrichten voor onze Geallieerden. Maar het geeft de werkelijke betekenis van onze hulp maar oppervlakkig weer, want wij winnen de oorlog niet met dollars. De overwinningen van de Verenigde Volken zijn te danken aan vechtende mensen, aan vliegtuigen, tanks, schepen en geweren. Wij moeten in laatste instantie de betekenis van onze leen-pacht hulp zoeken in de grootte van de „striking power" van onze legers aan de slagfronten.

Waar blijft ons geld?

De $ 12.900.000.000,— leenpachthulp is als volgt te verdelen: $ 6.200.000.000 aan vliegtuigen, tanks, kanonnen, munitie, schepen, vrachtwagens en ander oorlogsmateriaal; $ 2.800.000.000 aan grondstoffen en andere industriële behoeften; $ 1.900.000.000 aan voedsel en landbouwproducten; $ 2.000.000.000 aan schepen, herstellingen aan schepen, fabrieken en andere diensten. Wij verschaffen deze artikelen onder leen-pacht-overeenkomsten, omdat de mensen ginds vechten voor onze zaak, evenals onze eigen soldaten dat doen.

Het maakt toch geen verschil of het Noordamerikaanse kanon, dat een bommenwerper van de Luftwaffe naar beneden schoot, bediend werd door een Russischen soldaat of door een Tommy.

De verovering van een basis in Nieuw-Guinea is er niet minder waard door, omdat de Noordamerikaanse tanks, die er de Japanners uitdreven, bemand waren met Australiërs.

„Waar voor ons geld".

Maar wij, Noordamerikanen, zijn echter een koppig volk en de gemiddelde Noordamerikaan zal zich natuurlijk afvragen: „$ 12.900.000.000,— is een massa geld. Krijgen wij wel „waar" voor ons geld?"

Mijn antwoord hierop is, dat naar mijn mening wij meer dan „waar voor ons geld" hebben gekregen.

De schok, die onze economie van de leen-pacht moest krijgen, is betrekkelijk klein geweest. De voordelen, die de leen-pacht opgebracht heeft, zijn enorm groot geweest. Weliswaar vergen wij thans veel van onze nationale bronnen om deze oorlog te voeren, voor het grootste gedeelte om onze eigen strijdkrachten uit te rusten, maar ook wel om onze bondgenoten te helpen. Als wij geen leen-pacht gehad hadden, als Groot-Britannië bezweken was, als Hitler Rusland geïsoleerd had en Japan de verovering van China volbracht zou hebben, en wij tenslotte op het Westelijk Halfrond alleen zouden hebben komen te staan tegenover de As, wie kan de onmetelijke offers aan materiaal en mensenlevens indenken, die wij dan zouden hebben moeten brengen om onze vrijheden te behouden.

Maar hier kan ik beter verwijzen naar de welsprekende woorden van Senator George, die hij in Juni 1943 uitsprak bij de beraadslagingen over de „Fourth Lend-Lease Appropriation Bill".

Tegen eind April 1943 waren de kosten van ons leen-pacht program gestegen tot $ 11.000.000.000,—. In Mei werd aan de Commissie voor Toewijzing van het Huis van Afgevaardigden en de Senaat een verzoek gedaan om nog $ 6.000.000.000. Toen het ontwerp de Senaat bereikte, gaf Senator George, die voorzitter is van het Financieel Comité van de Senaat een verklaring waarom hij van mening was, dat onze leen-pacht uitgaven alleszins verantwoord zijn. „Ons land geeft thans gemiddeld $ 8.000.000.000 per maand uit", zeide hij.

Besparing.

„Ik ben ervan overtuigd, dat als wij niet de voorbereidingen getroffen hadden in deze kostbare maanden tegen het noodlottig uur van de aanval, de oorlog een jaar langer zou duren. Deze oorlog kost ons land jaarlijks $ 100.000.000.000,— en hij zal ons een groot aantal mensenlevens kosten, de levens van de beste mannen, die wij in ons land hebben.

Als wij deze oorlog slechts met zes maanden weten te bekorten, dan besparen wij de kapitale som van $ 48.000.000.000,—".

„In het bloed van mannen, in de tranen van hun moeders, zouden wij dan meer hebben bespaard dan iemand ooit zou kunnen vermoeden."

Na de oorlog.

De vraag wat wij na onze overwinning moeten doen, hangt geheel af van de wijze, waarop wij de vrede zullen bewerkstelligen. Met eenheid hebben wij veel bereikt sinds de Leen-Pacht Wet op 11 Maart 1941 aangenomen werd. Wij zijn aan een ramp ontsnapt, die de klokken van de vrijheid eeuwen terug had kunnen zetten.

Thans wordt ons de gelegenheid geboden om grotere vooruitgang te maken naar een beter leven van onszelf en van alle mensen. Wij kunnen van de gelegenheid slechts gebruik maken als wij één zijn.

Men kan zich afvragen waarom wij eigenlijk de samenwerking moeten voortzetten. Wat een akelige tegenstelling zou het zijn wanneer wij, die de oorlog door onze eenheid zullen winnen, de vrede zullen verliezen door onze verdeeldheid. Al de mensenlevens, die wij verloren hebben en al de offers, die wij ons getroost hebben voor dit ene grote doel: de overwinning, zouden dan tevergeefs geweest zijn.

Samenwerking noodzakelijk.

Wanneer de oorlog ons geleerd heeft samen te werken, zal ongetwijfeld ook de vrede dit doen. Er zullen natuurlijk heel wat problemen tussen ons opgelost moeten worden. Er zullen natuurlijk gevallen zijn, waar de wederzijdse belangen in botsing komen, er zullen punten zijn, waarover de meningen zullen verschillen Maar dit is niets nieuws of onrustbarend, noch tussen de bewoners van hetzelfde land, noch tussen landen onderling. Al deze quaesties kunnen tot wederzijds genoegen geregeld worden.

Concurrentie niet te vrezen.

De Noordamerikanen, die hieraan twijfelen, lijken mij mensen, die geen vertrouwen hebben in de bekwaamheid van het Noordamerikaanse volk om de macht van ons land op wijze en goede manier aan te wenden bij de internationale relaties. Wat hebben wij te vrezen? Concurrentie van Groot-Britannië? Laten wij hopen, dat er tussen ons genoeg gezonde concurrentie, zowel als nauwe samenwerking zal zijn, teneinde zodoende een wereldhandel en een wereldbloei op te kunnen bouwen in ons eigen land en in andere landen. De Verenigde Staten moeten concurrentie na deze oorlog slechts op de laatste plaats vrezen, want wij zullen verreweg de grootste industriële kracht bezitten, en onmetelijke materiële bronnen, een land onbeschadigd door den vijand, zakenlui, die de gelijke zijn in capaciteiten aan zakenlui, van welk ander land ook, en wij zullen ook een nieuwe en degelijker kennis hebben van andere volken en andere landen, een kennis, die verworven is door de millioenen van onze mannen, die in het buitenland vertoefden.

De Britten zijn goede zakenlui.

Als ik een Engelsman was, zou ik de vrees voor concurrentie in de na-oorlogse wereld enigszins kunnen begrijpen, want Groot-Britannië heeft zware economische als militaire verliezen geleden. Maar de Britten zijn ook goede zakenlui, en zij zullen de economie van hun land weer weten op te bouwen. Het is in ons eigen belang als zij hierin slagen. In een overvloedige, vrije, na-oorlogse wereld zullen er voor ons beide meer dan genoeg kansen zijn.

Het Russisch Communisme.

Vrezen wij dan het Russische Communisme? Waarom zouden wij vrees hebben? Is ons vertrouwen in onze eigen regeringsvorm en in ons eigen vrije initiatief zo zwak?

Wij werken al langer dan 160 jaar op onze eigen verantwoording en op ons eigen manier. Laten wij hiermede doorgaan en laat de Sovjets op hun eigen manier experimenteren. Wij hebben van Rusland niets te vrezen. Wij hebben alleen goeds te verwachten van een nauwe, werkelijke en vriendelijke samenwerking in ons beider belang.

De hergeboorte van China.

Vrezen wij een hergeboorte van China? China is de vredelievendste grote natie van de wereld geweest, al twintig eeuwen lang. Het nieuwe China is der wereld een voorbeeld van eenheid en samenwerking.

Bij de vrede hebben wij, Noordamerikanen, niets meer te vrezen dan gebrek aan vertrouwen in ons eigen land. Als wij in vredestijd bereid zijn tot dezelfde samenwerking als in oorlogstijd, zullen wij ook van andere landen samenwerking krijgen, in wederzijds belang.

Alle Verenigde Volken hebben de doelstellingen van het Atlantisch Handvest en de Verklaring der Verenigde Volken aanvaard, die bestaan uit: vrijheid van het gesproken en geschreven woord, vrijheid van godsdienst, vrijheid van gebrek en vrijheid van vrees.

Dit zijn geen dingen die in een-twee-drie verkregen worden. De weg er naar toe is misschien lang en hard. Maar ze zijn daardoor niet minder wezenlijk en niet minder der moeite waard om nagestreefd te worden dan de beginselen van onze Onafhankelijkheidsverklaring. Het zal geen gemakkelijke taak zijn om de methodes voor politieke samenwerking en gemeenschappelijk zekerheid samen te stellen en uit te werken. Maar met de Verenigde Naties als basis is het een bereikbaar iets. Wij allen, de President, het Congres en het volk — zullen deze verantwoordelijkheid tegenover ons land gaarne dragen.

De weg naar economische samenwerking.

De weg naar economische samenwerking in de na-oorlogse wereld wordt aangeduid in artikel VII van de leen-pacht-basis overeenkomst met onze Geallieerden.

Daarin wordt bepaald, dat de uiteindelijke lend-lease afwikkeling ook bepaald zal worden door overeengekomen samenwerking die „open is voor deelneming van alle landen die van hetzelfde gevoelen zijn, en die gericht is op de uitbreiding van internationale en nationale maatregelen, betreffende de vermeerdering van de productie, de werkverschaffing de verkoop en de consumptie van goederen, en van alles wat de materiële basis vormt voor de vrijheid en het welzijn van de landen; en in het algemeen voor de economische doelstellingen uiteengezet in de gezamenlijke verklaring (Atlantische Handvest) op 14 Augustus 1941 opgemaakt door den President van de Verenigde Staten van Noord-Amerika en den Premier van het Verenigde Koninkrijk".

Het Atlantisch Handvest is een document dat ruime kansen biedt, zowel aan het Noordamerikaanse volk als aan de andere volken van de wereld. Het is een document dat kansen biedt om een nieuwe wereld op te bouwen waarin de vrije handel en het vrije initiatief vrije teugel zullen hebben.

De leen-pacht-basis overeenkomst bepaalt dat de afwikkeling van de leen-pacht overeenkomsten de deur niet zal sluiten voor nieuwe kansen, maar die integendeel wijder open zal stellen. De waarde van deze afwikkeling in vredestijd voor de hulp door ons op leen-pacht-basis gedurende de oorlog verleend, kunnen wij, Noordamerikanen, het best beoordelen, omdat ons land steeds een land geweest is van kansen. Geslachten lang hebben wij steeds nieuwe gelegenheden die zich voordeden benut. Een leen-pacht afwikkeling die nieuwe gelegenheden opent tot een welvarender Amerika en een welvarender wereld, zal veel meer waard zijn dan al het goud en al de materialen door ons in oorlogstijd besteed.

Een oorlogsmaatregel.

Leen-pacht is een oorlogsmaatregel geweest, een program waardoor de Verenigde Volken hun economische bronnen tot een vergaarbak gevormd hebben om de oorlog te winnen. Het is nooit de bedoeling geweest dat de leen-pacht een program zou zijn om handel te drijven in vredestijd, ofschoon wij door de getrouwe uitvoering van dit programma veel geleerd hebben wat van nut kan zijn voor de na-oorlogse wereldhandel. Het zal de taak van het Noordamerikaanse Congres zijn te bepalen wat eventueel in de leen-pacht oorlogsmachine van blijvende waarde kan zijn.

De leen-pacht werkzaamheden, zoals wij ze thans kennen, zullen een einde nemen, maar wij hebben reeds gezegd dat het beginsel van wederzijdse hulp en wederzijdse belang, die in de leenpacht wet vervat zijn, voort moeten blijven leven. Thans is er meer eenheid van doel en bijgevolg van actie onder de vrijheid minnende volken dan ooit het geval is geweest. In deze eenheid kunnen wij de kracht vinden om een vredelievende wereld op te bouwen, waarin vrijheid en kansen voor allen verzekerd zijn.

KAMER VAN KOOPHANDEL EN NIJVERHEID.

Op het kantoor der Kamer ligt voor belangstellenden ter inzage, aanbieding met prijsopgave vanwege de Netherlands Purchasing Commission ontvangen op „Coty Face Powder".

De Secretaris

BUITENLAND.

VERSTERKINGEN OP HET STRANDHOOFD.

De Geallieerden hebben „belangrijke" versterkingen te Anzio en Nettuno aan land gebracht, waaronder grof geschut en pantserstrijdkrachten voor een nieuw offensief, aldus werd gezegd door Jean Paquis, commentator van Radio-Parijs. Hij zeide: „Het offensief zal naar verwachting worden voorafgegaan door een machtige luchtaanval" (Londen, (AP) 29.3).

WAT EEN IERS BLAD ZEGT.

De „Irish Times" van Dublin zeide in een hoofdartikel over de Presidentsverkiezing in de Verenigde Staten, dat „Roosevelts bestuur overtuigd schijnt van een overwinning voor de Democraten. Anders zou het geen affront risqueren van de Katholieke opinie door het bombardement op Monte Cassino om niets te zeggen over de nota van onlangs aan Ierland, welke slechts van invloed kan zijn op de politiek belangrijke houding der Ieren in de Verenigde Staten bij de komende verkiezingen" (Belfast, (AP) 29.3).

WAARSCHUWING.

Een dagblad, dat onder de toezicht der Duitsers in bezet België gepubliceerd wordt, geeft aan de handelaars de raad „geen artikelen uit te stallen waarvan de prijzen, hoewel wettelijk, somtijds werkelijk te hoog zijn". De handelaars worden er bovendien van beschuldigd goederen ten toon te stellen, waarvan de fabricatie door de Duitsers verboden is.

JAPANS SCHIP NAAR DE BODEM.

Het Chinese Centrale nieuwsagentschap deelde mede, dat het Japanse lijnschip „Nanhai Maru" op 19 Maart op een Chinese mijn voor de kust van China nabij Canton liep en tot zinken kwam. De meesten der 400 opvarenden verdronken (Tsjungking, (AP) 29.3).

FABRIEKEN STILGELEGD.

Twee electrische cabines, die langs het kanaal Brussel-Willebroek gelegen zijn en van wier werking de bedrijvigheid der fabrieken van de belangrijk industriële streek van Mechelen en Vilvoorde afhangt, werden door saboteurs vernield. Een fabriek, die door Krupp werd opgeëist, zal zonder stroom blijven gedurende al de tijd, die zal nodig zijn om een der twee cabines terug op te bouwen.

GEEN GODSDIENST IN NA-OORLOGSE WERELD.

„Wetenschappelijk barbarisme", zegt Mgr. Sheen.

De voorspelling, dat de godsdienst niet gedoogd zal worden in de na-oorlogse wereld en dat terugkerende soldaten zullen protesteren tegen het ontnemen van hun geloof door een „technisch, verwereldlijkt, wetenschappelijk gepropageerd barbarisme," dat onze beschaving gedurende een kwarteeuw na de oorlog zal opvolgen, werd gemaakt door Monseigneur Fulton J. Sheen in een vastenpreek in de St. Patrick Cathedaal te New York.

„Wij leven thans in harde dagen", zeide hij, „waarin den duivel een grote speling is gegeven. **Wij gaan van een tijdperk waarin de godsdienst getolereerd wordt over naar een waarin de godsdienst niet getolereerd zal worden.**

Het zou best kunnen zijn dat het nieuwe tijdperk een tijdperk van barbarisme zal zijn, geen barbarisme dat ontstaat door een invasie van buiten als van ouds, want het barbarisme is niet langer buiten ons. Het is onder ons. Dit nieuwe tijdperk van barbarisme tussen Wereldoorlog II en Wereldoorlog III zal een technisch, verwereldlijkt, wetenschappelijk gepropageerd barbarisme zijn.

In zijn nieuw tijdperk van verwarring zullen vele geesten zoals die van den terugkerenden soldaat tot onze beschaving zeggen gelijk Maria Magdalena op Paasmorgen: Zij hebben mijn Heer ontvoerd en ik weet niet waar zij Hem gelegd hebben. Zo zullen zij opkomen tegen een onderwijs, een pers en een wereld—geest, die hun geloof ontnomen hebben."

Trots en hartstocht noemende als de twee grootste hindernissen voor het geloof, drong Mgr. Sheen er bij de moderne mensen op aan om „nederigheid en overgave" aan te kweken. „Niet de Kerk is in gevaar" zo waarschuwde hij, „maar de wereld." (New York, ncwc)

VERGELDINGSMAATREGELEN TEGEN ENGELAND.

De „Brüsseler Zeitung", een Duits blad dat in het begin der bezetting werd gesticht, heeft de aanstaande „vergeldingsmaatregelen" tegen Groot Britannië in de volgende bewoordingen aangekondigd:

„Wij bereiden vlugge en volledige vergeldingsmaatregelen voor. Zulks is onze dringendste en belangrijkste taak. Een groot aantal overuren worden aan deze taak besteed. Door herhaalde proefnemingen verkrijgen wij het middel om het Eiland midden in het hart te treffen en dit terreurland met puin te overdekken. Zonder verpozng maken wij ons voor de dag der bestraffing gereed.

„Wanneer zal die dag komen? De vergeldingsmaatregelen hebben opgehouden een louter materieel vraagstuk te zijn, dat bestond in het zoeken naar nieuwe wapens, nieuwe methoden enz... die tegen Groot Britannië moeten gebruikt worden; de vergelding is een psychologische behoefte geworden waarvan de reden ligt in het leed en het verlangen naar weerwraak. Aan het einde van deze winter 1943, mag er dan ook niemand spreken over de vertraging, die aan onze vergeldingsmaatregelen werd gebracht, indien hij niet een vage gedachte heeft van de niet ver verwijderde datum, waarop zij gaan beginnen. Deze datum, die wellicht veel spoediger zal aanbreken dan men over het algemeen denkt, wordt in het diepste geheim bewaard. Het is een der grootste militaire geheimen van alle tijden. De talrijke personen die aan de voorbereiding der vergelding hebben deelgenomen hebben slechts gedeeltelijke inlichtingen bekomen, waaruit men niets bepaalds zou kunnen opmaken. De datum der weerwraak is zo geheim als deze van 22 Juni 1941 was. Geen deserteur, geen verrader kan dit geheim uitbrengen, zulks in tegenstelling met wat er voor het Duitse offensief van Maart 1918 geschiedde. Alle factoren die bijdragen tot de formidabelste verrassing worden gevrijwaard".

GEZANT VAN BELGIË TE OTTAWA.

Het Belgische Ministerie van Voorlichting deelt mede:.

Baron Silvercruys, Gezant van België te Ottawa, heeft aan den Gouverneur-Generaal van Canada de geloofsbrieven overhandigd die hem als Ambassadeur van België bij de Canadese Regering accrediteren.

Curaçao.

BELGISCHE AVONDEN.

Dr. W. J. Goslinga schrijft:

Teneinde de culturele banden tussen Nederland en België te versterken en ten bate van het Belgische Rode Kruis zullen binnenkort op Curaçao twee Belgische Avonden worden gegeven, de eerste op Maandag 10 April e.k. om half negen in de Societeit Asiento te Emmastad onder auspiciën van het Bestuur dezer club — voorzitter de Heer J. Haayen —, de tweede te Wilemstad in de Stadsschouwburg Roxy op Donderdag 13 April d.a.v. eveneens om 20.30 uur, georganiseerd door een stadscomité.

De voordrachtkunstenaar **Carlo Liten** uit Antwerpen, die gedurende **de oorlogsjaren** geheel Zuid-Amerika doorkruist om sympathie voor zijn arm verdrukt vaderland te wekken en financiële steun voor het Belgische Rode Kruis te verwerven, zal op beide avonden optreden. De Heer Liten declameert in het Frans gedichten van Belgische en Franse schrijvers als Paul Verlaine, Emile Verhaeren, Emile Cammaert, Charles Baudelaire, La Fontaine e.a. Elk nummer wordt vooraf door hem in het Vlaams toegelicht, de rest doet zijn gave van uitbeelding, zodat het volgen en het begrijpen ervan voor de hoorders niet moeilijk is of teveel inspanning vergt. Bovendien is voor het Vlaamse gedeelte medewerking verkregen van den Heer **L. W. de Wit** en **Mej. C. de Vos Burghart** voor declamatie van Vlaamse proza en poezië, van **Frater Fidelius** c.s. voor Vlaamse zangnummers. Vermoedelijk zullen ook enkele stukken Belgische pianomuziek worden gegeven.

In voormeld comité hebben naast den Heer René Moreno Brandao, Consul van België, de navolgende personen uit onderwijskringen en culturele verenigingen zitting genomen:

Dr. W. J. Goslinga, Hoofd van het Departement van Onderwijs en Volksontwikkeling, **Mej. C. M. Heidenreich**, Leerares Frans M.O. en Hoofd der Wilhelminaschool voor M.U.L.O., **Frater M. Fidelius**, leerkracht aan het St. Albertuscollege voor M.U.L.O., **W. Meyer**, Directeur A.M.S. en Secretaris „Algemeen Nederlands Verbond", **Norman Chumaceiro**, [illegible] Afdeeling v.h. Rode Kruis", **Dr. G. R. Groeneweyer**, Voorzitter „Curaçaose Kunstkring", **Max Henriquez**, Voorzitter „Comité Pro France Combattante", **Drs. J. H. G. Mulders**, Secretaris „Onderafdeling Curaçao v.h. Rode Kruis".

Consul René Moreno Brandao treedt als penningmeester op en zal de ontvangen gelden aan het Belgische Rode Kruis overmaken. Dit kan gelukkig in Engelse ponden geschieden, zodat ten spoedigste de bijdragen van Curaçao het bestemde doel zullen bereiken. Behalve door het kopen van toegangskaarten voor de Belgische avonden kan men het Belgische Rode Kruis ook steunen door stortingen op rekening van den Consul van België bij Maduro & Curiel's Bank.

Dit goede doel behoeft geen verdere aanbeveling. Reeds kwam een belangrijk bedrag in ter waarde van £ 200.— Een ieder, die sympathie voor België gevoelt en dat zijn er op Curaçao zeer velen, bezoeke een der Belgische avonden.

Zeer binnenkort volgen nadere mededelingen omtrent kaartenverkoop en programma's.

BARON VAN ASBECK TERUG.

Deze week keerde op Curaçao terug de Algemeen Militair Commandant van Curaçao, Carel J. Baron van Asbeck.

De A.M.C. bracht een bezoek aan de Nederlandse regeringscentra te Londen en New York.

DR. BONNE OP CURAÇAO.

Gisteren kwam op Curaçao terug Dr. W. M. Bonne.

Op het vliegveld was o.a. ter verwelkoming aanwezig Dr. J. de J. Arends, Directeur van de Openbare Gezondheidsdienst.

Met diep leedwezen geven wij kennis van het overlijden van den Hoofd Officier van den Marine Stoomvaartdienst der 2e klasse:

J. G. Charmes.

Algemeen Militair Commandant
en Officieren.

DE HAITIAANSE VOETBALLERS.

Alle te Port-au-Prince verschijnende kranten (Haïti Journal, La Phalange, Le Soir, Le Matin, Le Nouvelliste) brengen uitvoerige artikelen over het ceremonieel, waarmede de grote voetbalwedstrijden zullen worden geopend en overal wordt met bijzondere voldoening kennis genomen van het feit, dat Zijne Excellentie de Gouverneur van Curaçao zich bereid heeft verklaard deze openingsplechtigheid te leiden. Ook het feit, dat de Haïtiaanse sportredacteur speciaal door de Curaçaose pers zal worden ontvangen en dat de bioscooptheaters aan alle deelnemers vrije toegang zullen verlenen, wordt met grote erkentelijkheid begroet.

In de afgelopen week heeft de Heer Burgers in naam van de K.L.M. en de Firma Martijn een groot diner gegeven aan het Haïtiaanse voetbalelftal en hun vrienden, waarbij de Minister van Voorlichting, de Heer Gontran Gouzier en de Heer Burgers het woord hebben gevoerd. De Consul-Generaal der Nederlanden, de Heer Robert Stark, was door ziekte verhinderd dit diner bij te wonen. Gelukkig is hij sedertdien weer hersteld (Aneta).

* * *

Om 8.30 uur Woensdagmorgen traden de voetballers met hun manager Edouard Baker en den reporter voor de Haïtiaanse pers aan op het voetbalveld „Parc Leconte", vanwaar zij zich naar het kantoor van de K.L.M. begaven. Op het vliegveld Chancerelles zag het bij hun aankomst zwart van de mensen; vrijwel niemand wilde de gelegenheid missen om de voetbalspelers, die keurig gekleed in hun blauwe jasjes met de Haïtiaanse kleuren, op het punt stonden naar Curaçao te vertrekken, nog eens geluk te wensen en de hand te drukken.

Onder de vele aanwezigen bevonden zich den Minister van Voorlichting, Gontran, Gouzier het Departmentshoofd Raoul Rouzier, de Consul-Generaal der Nederlanden, Robert Stark, de Heer Burgers als vertegenwoordiger der Firma Matijn en agent van de K.L.M., de zaakgelastigde van Cuba, de Heer Llosa, de Gezant der Dominicaanse Republiek, de Heer Franco y Franco, de Heer Teun Don enz.

Nadat een foto van de groep was genomen, stegen allen in en kort voor tien uur vertrok het toestel, bemand door de Heren G. te Roller, S. Vieyra en Vananselen naar Curaçao (Aneta).

HET CURAÇAOSE ELFTAL.

Naar wij van bevoegde zijde vernemen is het Curaçaose elftal, dat aan de internationale voetbalwedstrijden in het Rifstadion zal deelnemen voorlopig als volgt samengesteld:

Grovell
Pietersz Confesor
Eduarda (Knoppie) Calmes
Mercera
Boyé Pardo Hernandez
Heiliger Bernabela

DE VENEZOLANEN KOMEN MORGEN.

Naar wij vernemen zullen de Venezolaanse voetballers morgen in twee vliegtuigen alhier aankomen, respectievelijk om 7.30 uur en 12.10 uur. De Venezolanen brengen verschillende uitmuntende spelers mede. Namen als Mariscotti, Bilbao enz., hebben hier al een bekende klank. Wij hopen spoedig nadere gegevens over hun elftal te zullen verschaffen.

ROB LEND EXPOSEERT WEER.

Dertig Curaçaose stukken in de kleuterschool Prinses Irene.

Volgende week Dinsdagmiddag om 16 uur zal Schilder Rob Lend, die reeds vaker exposeerde, o.a. in Piscadera-Club, een tentoonstelling van ongeveer 30 Curaçaose doeken openen in het speellokaal van de kleuterschool Prinses Irene (de vroegere Wilhelminaschool). Biezonderheden omtrent de bezoekuren zullen nog nader door middel van advertenties worden bekend gemaakt.

Reeds is bekend, dat de tentoonstelling elke middag geopend zal zijn, behalve natuurlijk op Goede Vrijdag. In de regel zal de Heer Lend persoonlijk aanweizg zijn om bezoekers te woord te staan.

De tentoonstelling omvat verschillende bekende stads- en landschapstaferelen van Curaçao. Wij hebben nog geen gelegenheid gehad de tentoonstelling te zien en zullen dus met een aanbeveling wachten tot later. Wel kunnen wij zeggen, dat het grote doek „Curaçao's Gloriedag", waarop een voorstelling wordt gegeven van de feestelijkheden op 27 Februari jongstleden bij gelegenheid van het bezoek van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana, ook nogmaals geëxposeerd zal worden. Bij haar bezoek aan het R. K. Zeemanshuis heeft Prinses Juliana dit grote schilderstuk persoonlijk in ogenschouw genomen.

CURAÇAO IN DE HAITIAANSE PERS.

Door welwillend toedoen van onzen Haïtiaansen collega, den Heer Yvan Désinor, Redacteur van het blad „Le Soir" van Port-aut-Prince, ontvingen wij een exemplaar van dat blad van Vrijdag 24 Maart jl. met een artikel over Curaçao en Aruba. **In het bizonder wordt in dit interessant artikel gewezen op het belang van de olie-industrie op onze eilanden.**

VOOR DE VERSCHEPERS.

De Gouvernements Persdienst meldt ons:

In verband met het in de laatste tijd verscherpt toezicht op onderlinge verzendingen van goederen tussen Curaçao en Aruba zijn diverse malen misverstanden ontstaan bij verschepers. Het lijkt daarom ook niet onbelangrijk hier met enkele woorden de werkwijze van het Bureau voor Sociale en Economische Zaken en het Crisisbureau te Aruba te vermelden.

Zoals reeds bekend is gemaakt dienen aanvragen tot het bekomen van een consent thans in drievoud te geschieden. Van deze drie exemplaren wordt één verstrekt aan de afdeling „Prijscontrole" welke de op aanvragen opgegeven prijzen controleert en na fiat doorzendt aan het Crisisbureau te Aruba vice versa. Ter plaatse wordt door het Hoofd van de Dienst nagegaan in hoeverre de verzending der betreffende goederen voor het eiland noodzakelijk is, waarover telegrafisch bericht wordt verstrekt. Als dan kan de betreffende partij goederen, van het verlenen consent verzegeld, vertrekken.

Het is begrijpelijk dat deze handelswijze, waarvan reeds is gebleken dat zij uiterst noodzakelijk is, enige dagen vordert, hoe snel het ook wordt behandeld.

Handelaren welke goederen te verschepen hebben naar Curaçao of Aruba dienen er dus op bedacht te zijn hun aanvragen voor consenten zo spoedig mogelijk in te dienen.

SPORTVERENIGING „CARIBE".

Het Bestuur van de Sportvereniging „Caribe" voor het verenigingsjaar 1944—'45 werd op de laatstgehouden Algemene Ledenvergadering als volgt samengesteld:

Jan H. Beaujon Voorzitter; Jhr. W. de Brauw Ondervoorzitter; E. D. Fowler Secretaris; Mejuffrouw A. C. Croes Penningmeesteresse: Mejuffrouw N. van Meeteren 2e Secretaresre — Penningmeesteresse; Mevrouw C. Croes, H. P. E. Ecury, C. H. G. Eman, L. A. C. Lacle, Commissarissen. De afgetreden bestuursleden Mejuffrouw Hilary Kwartsz en de Heren J. J. P. Oduber en O. A. Scholten werden hartelijk bedankt voor de voortreffelijke diensten, die zij aan „Caribe" hebben bewezen. Mejuffrouw Ily Kwartz en de Heer Zepp Oduber, die sinds de oprichting van de Vereniging deel uitmaakten van het Bestuur, hebben veel bijgedragen aan de opbouw van Caribe. Hun onbaatzuchtige medewerking wordt dan ook door een ieder Caribe-lid op prijs gesteld.

Oslin Scholten heeft gedurende het ene jaar, dat hij bij het Bestuur zat, op onovertreffelijke wijze de cantine van het clubhuis beheerd; te sporen voor beter samenwerking.

Na dankzegging aan de leden voor hun opkomst, sloot de voorzitter de vergadering ongeveer om 12.45 uur.

Laatste Nieuws.

— **In de afgelopen nacht** hebben Halifaxes van het Bommenwerpers commando spoorwegdoelen te Vaires op 25 kilometer ten Oosten van Parijs aangevallen. Een kleine strijdmacht van Lancasters viel de fabrieken voor vliegtuigmotoren te Lyon in Frankrijk aan. Mosquito's bombardeerden Kiel en andere doelen in het Westen van Duitsland. Een bommenwerper wordt gemist.

— **Radio-Moskou** deelde mede, dat de zoon van den Duitsen Minister van Buitenlandse Zaken Joachim von Ribbentrop, in Madrid is aangekomen. „Bevoegde kringen in de Spaanse hoofdstad", zouden zijn bezoek als „niet officieël" beschreven hebben, doch zij voegden er aan toe, dat zij niet kunnen ontkennen, dat hij bijeenkomsten zal hebben met de leiders van de Spaanse regering en de Falange.

— **Finlands bekende vredesonderhandelaar Juho K. Paasikivi is uit op een nieuwe missie om te trachten een Fins-Russische wapenstilstand te bewerkstelligen. Betrouwbare berichten, die door de strenge Finse censuur doorlekken deelden mede, dat Paasikivi reeds contact gemaakt heeft met Russische vertegenwoordigers, mogelijk in Moskou. Alle pogingen om hem in Finland of Stockholm op te sporen gedurende de laatste dagen mislukten.**

— **Geallieerde** vliegers in de Stille Oceaan hebben doelen gebombardeerd van de Marshall-eilanden tot Nederlands Indië. O.a. werd op de Kupang op Timor aangevallen.

— **Op het strandhoofd in Italië** werden twee kleine vijandelijke aanvallen afgeslagen. Aan alle fronten zijn de Geallieerde patrouilles actief. De luchtmacht bombardeerde Turijn, Bolzano en Milaan. In de afgelopen nacht werd Sofia ook gebombardeerd.

Verder waren vijandelijke verbindingswegen, opslagplaatsen en concentraties aangevallen. Ongeveer 1800 enkelvluchten werden uitgevoerd.

—**Het Duitse Hoofdcommando** meldt de ontruiming van Czernowitz (Cernauti).

— **In Duitsland** worden jonge meisjes en oude vrouwen opgeroepen om de mannen te vervangen, die naar het front zijn.

— **George Bernard Shaw** zeide in een brief aan de „Times", dat hij een nieuw Engels alphabet van 42 letter heeft uitgevonden om alle spraakgeluiden weer te geven.

— **De radio's van het Europese** vasteland verdwenen **hedenmorgen** uit de aether waardoor wordt te kennen gegeven, dat de Geallieerden nieuwe luchtaanvallen doen.

WIJ ONTVINGEN

Ons werd een prachtige kalender waarop het Nederlandse wapen en inhoudende foto's van het Koninklijk Gezin, gezichten uit Nederland en Oost Indië gezonden. Het is ons niet bekend wie de milde gever is, maar wij zeggen hem hierbij dank. De kalender zal een geschikte plaats krijgen.

Ons Koninkrijk.

DE ONDER-WATER-ZETTING VAN NEDERLAND.

De Duitsers hebben weer nieuwe gebieden **in het Zuid Oosten van Nederland onder water gezet met het oog op de dreigende invasie** van de Geallieerden. In Nederlandse kringen te Londen heeft men bericht ontvangen, dat verschillende polders in het Zuidelijk deel van Zeeland aan de Belgische grens blank staan. In het Noorden op Zuid Beveland zijn de Kruiningen- en Peterspolders onder water gezet. Nabij de Westerschelde werden de gebieden bij Ossendrecht en Bath geïnundeerd. Geëvacueerden van de Zuid-Hollandse eilanden stromen toe te Rotterdam; zij hebben alleen het allernoodzakelijkste bij zich en hun behuizing in de stad is zeer slechts. **Daarbij komt nog**, dat de bewoners van de laaggelegende gedeelten van Rotterdam hun benedenverdiepingen ontruimen, omdat zij bevreesd zijn, dat het water van de omliggende polders er binnen zal dringen.

Zoals men weet, zijn de polders bij Aardenburg en Biervliet reeds onder water gezet (Aneta).

Van bevoegde zijde wordt ons medegedeeld, dat de nieuw-ondergelopen polders zijn: Breede Watering, 's Gravenpolder, Reygersberger polder, Noord Bath en Zuid Bath, Frederikspolder, Eendrachtspolder, Heinkerszand, Wilhelminapolder en de drie Calamiteuze (door het Rijk onderhouden) polders: Watering van Borselen, Watering van Ellewoudsdijk en Willem -Annapolder.

* * *

De „New York Times" en de „Herald Tribune" wijden grote artikelen aan het onder water zetten van de Nederlandse polders en aan de vraag of Nederland als schadevergoeding een gedeelte van Duitsland zal annexeren. Volgens „Times" wordt in Nederlandse kringen te Londen beraadslaagd of het raadzaam zou zijn dergelijke stappen te nemen, wanneer vier millioen Nederlanders zonder dak zullen komen door de overstromingen en voor jaren 50% van de grond onbruikbaar zal zijn gemaakt.

Het vraagstuk werd reeds gesteld van het ogenblik, dat Nederland onder de voet werd gelopen, doch nu de bedreiging van het onder water zetten zo dichtbij is, overwegen de Nederlanders het meer dan ooit. De New York Times wijst er op, dat de Nederlandse regering zelf zich nooit er over heeft uitgelaten en nimmer besprekingen over dit onderwerp voerde met Engeland of de Verenigde Staten.

Intussen zien **de Nederlanders** iedere dag meer de noodzakelijkheid van een dergelijke actie in, **daar reeds gedeelten van het land blank staan en de vluchtelingen,** die naar **de hoger gelegen gedeelten** van het **land trekken**, slechts het stricte **minimum** mogen medevoeren.

Het blad meent dan ook, dat het voor de hand liggend zou zijn, zo de Nederlandse regering op de vredesconferentie een stuk van Oost-Friesland als vergoeding zou vragen.

De „Herald Tribune" schrijft, dat Nederlandse autoriteiten hebben verklaard, dat, indien Nederland onder water wordt gezet, zoals de Duitsers dat van plan schijnen te zijn, tenminste vier millioen Nederlanders dakloos worden en het werk van drie, vier eeuwen ongedaan wordt gemaakt. Men berekent nu reeds, dat tenminste tien jaren nodig zullen zijn om alles weer op te bouwen en het blad is dan ook van mening, dat de beste oplossing is de Nederlanders, die hun have en goed bij de overstroming verloren hebben, tijdelijk een gedeelte van Duitsland ter beschikking te stellen, tot zij weer naar hun eigen boerderijen en dorpen kunnen weerkeren (Aneta).

ARUBA

R.K. UNIE ARUBA.

De voorgeschreven jaarlijkse algemene ledenvergadering van de Rooms Katholieke Unie Aruba heeft op verleden Zondag 26 Maart in het theater Rialto plaats gehad. De opkomst was zeer bevredigend en nadat de Voorzitter Dr. J. E. M. Arends verslag heeft gedaan over het jaar 1943, sprak het Katholieke Statenlid de vergadering toe over de te verwachten decentralisatie van ons bestuursapparaat. De gevolgde verkiezing voor nieuwe bestuursleden had tot resultaat, dat voor 1944 de samenstelling van het hoofdbestuur als volgt is:

Dr. J. E. M. Arends, voorzitter; S. N. Ecury, ondervoorzitter; Fr. de P. Wever, secretaris; I. S. de Cuba, 2e secretaris; J. J. Lacle, penningmeester; Dr. A. F. Dussenbroek, A. M. Arends, Mr. H. A. J. Gijsen en E. de Cuba, leden.

Bij de rondvraag namen vele leden het woord om een en ander te zeggen; de ene om over een bepaald onderwerp te reclameren, de andere om de medeleden aan

ONZE KLOKKEN

door

EEN BELGISCH PRIESTER.

De Bisschoppen van België hebben krachtdadig protest aangetekend tegen een nieuw machtsmisbruik van de Duitsers. Ten tijde van de Franse Revolutie was met de uitvoering van het decreet tot opeising der klokken nauwelijks een aanvang gemaakt, aldus lezen wij in het document dat onlangs te Londen werd gepubliceerd; ditmaal lijkt het wel of de wegneming der klokken methodisch wordt voortgezet.

De klok is niet een gewone bronzen massa, doch een tot de eredienst behorend voorwerp, waaraan de liturgie een aanzienlijk belang hecht. Wordt er niet gesproken van de doop der klokken? En wel terecht, vermits de bisschop of zijn afgevaardigde zich van de heilige olie bedienen om de klokken te wijden.

„Het lijkt ons een wonderbaar iets, schreef Chateaubriand, dat het middel gevonden werd om, door een enkele hamerslag, op dezelfde minuut, eenzelfde gevoel op te wekken in duizend verschillende harten, en om wind en wolken te verplichten de gedachten der mensen met zich te voeren.

Op Zondagen en feestdagen heb ik dikwijls, in het grote woud door de bomen, het geluid van de verre klok gehoord.

Iedere trilling van het brons bracht in mijn hart de onschuld der landelijke zeden, de kalmte der eenzaamheid, de schoonheid van de godsdienst en de aangename melancholie van de herinneringen..."

Een hatelijke maatregel.

De vijanden van België moeten wel een biezonder grote behoefte aan metaal hebben om tot dit uiterste middel hun toevlucht te nemen. Zulke plundering zal hen nog hatelijker maken dan ooit te voren, daar zij al de inwoners zonder onderscheid van partij kwetst; het gemeenschappelijke gevoel van het ganse volk wordt er diep door getroffen.

Hoe gerechtvaardigd is niet de uitroep van denzelfden beroemden schrijver:

„Welk hart, hoe slecht ook, heeft niet getrild bij het gelui der klokken van zijn geboorteplaats, die over zijn wieg een vreugdig geklep aanhieven, die zijn komst op deze wereld verkondigden en van de eerste kloppingen van zijn hart getuigden, en die op alle plaatsen in de ronde de heilige jubelende vreugde van zijn vader en tevens de smarten en de nog inniger vreugde der moeder bekend maakten! Alles vinden wij in de verrukkelijke dromerijen, waarin wij door het gelui der geboorte-klok verzinken: godsdienst familie, vaderland, de wieg en het graf, het verleden en de toekomst..."

Vele van onze klokken zijn meer dan honderdjarig. Zij hebben alreeds zoveel generaties gekend; zij hebben zo eenstemmig tal van gelukkige of treurige gebeurtenissen aangekondigd. Boven in haar hoge toren leven zij blijkbaar boven de hartstochten en de onrechtvaardigheden der mensen.

Een stem der rechtvaardigheid.

Begroet de klok de komst van den pasgeborene in de hut van den arme niet met dezelfde vreugde als de geboorte van een kleinen prins onder de gewelven van het paleis? Nodigt zij, in dagen van rouw, niet met dezelfde ernstige en treurige stem, de gelovigen uit hun gebeden zowel voor den armen als voor den rijken overledene te storten?

De klok is het ware zinnebeeld van de rol van Christus' kerk: Getrouw en bescheiden nodigt zij den mens uit zijn plichten tegenover den Schepper te volbrengen. Men luistert naar haar, indien men wil. Niet in haar eigen naam dringt zij ijverig en geduldig aan. Evenmin als de Kerk beschikt zij over middelen om druk of geweld te oefenen; zij richt zich tot de vrije en wel overdachte wil der mensen; tot de verscheidenheid der kortstondige régimes, die, teneinde enkele jaren te blijven bestaan, verplicht zijn geweld en druk op het geweten te oefenen.

De klok herinnert ons onophoudelijk aan onze dubbele noodzakelijke plicht die niemand kan ontduiken. Van in de morgen nodigt zij ons uit hulde te brengen aan den Almachtige en Hem te danken voor al het goede dat wij bezitten: leven, familie, en al de wonderen van de natuur.

De tweede plicht, zegt Jezus Christus, is gelijk aan den eersten: God uit geheel zijn hart beminnen en zijn evennaaste zoals zich zelf. Daartoe zet de klok ons inderdaad voortdurend aan. Dank zij haar is er geen vreugd — doopsel, plechtige communie bruiloft, jubileum — waaraan wij niet deelnemen.

Door haar, weten wij dat de laatste Sacramenten aan den stervende worden toegediend, en hebben wij de gelegenheid hem door onze gebeden in die uiterste crisis te helpen. Wanneer de doodsklok luidt, blijft geen hart ongevoelig en wat al vriendschapsschulden worden alsdan edelmoedig en doeltreffend vereffend.

Door de dichters bezongen.

Er zijn weinig schrijvers, weinig dichters die niet met outroering gesproken hebben over onze klokken welke altijd zo innig aan het volksleven waren verbonden. Somtijds wanneer de afstand ons slechts hun verre klank aanbrengt verplaatsen onze mijmeringen, aangemoedigd en ondersteund door de zachte tonen der klokken, ons in de ideale wereld, zoals deze door Guido Gezelle wordt bezongen: —

Als de ziele luistert
spreekt het al een taal dat leeft
[illegible]
Ook een taal en teeken heeft.
Blaren van de boomen
Kouten met elkaar gezwind,
Baren in de stroomen
Klappen luide en welgezind,
Wind en wee en wolken,
Wegelen van Gods heiligen voet,
Talen en vertolken
't diepgedoken Woord zoo zoet..
Als de ziele luistert!

„.... Als Katholieke Bisschoppen die verantwoordelijk zijn voor het kerkelijk patrimonium van ons land ... brandmerken en veroordelen wij de inbeslagneming der klokken ..." zegt de gemeenschappelijke brief der Bisschoppen van België.

(La Libre Belgique).

WERELDNIEUWS

WEINIG HOOP.

Voor Broeder Clement Frischauf O.S.B., vroeger een monnik van de Abdij van Seckau, Oostenrijk, en thans lid van de St. Jans Abdij te Collegeville, Minnesota, is de vernieling van de Monte Cassino zowel een persoonlijk als cultureel verlies.

Als een der weinige overlevenden van de oorspronkelijke school van Beuroner kunst, welke in het laatste deel van de 19e eeuw gesticht werd door Pater Desiderius Lenz O.S.B. van de Abdij Beuron in Duitsland, gelooft Broeder Clement, dat er weinig hoop is dat het werk van de Beuronese school in de crypte onder de abdij—kerk en in de oude toren van St. Benedictus gespaard zullen zijn gebleven. Broeder Clement bracht de jaren 1900 tot 1914 door met het leggen van de beroemde mozaïeken in de crypte van de Monte Cassino. De fresco's in de toren van St. Benedictus werden door Pater Desiderius zelf gemaakt, die tevens leiding gaf bij het gehele ontwerp. Aangezien de meeste kunstenaars van de Beuroner school nu dood zijn of op gevorderde leeftijd, zonder dat er nieuwe mannen opkomen, heeft Broeder Clement weinig hoop, dat de fresco's mozaïeken of beeldhouwwerken van Beuroner stijl nog ooit de muren van de klooster zullen sieren wanneer het herrijst uit zijn puinen overeenkomstig zijn motto: „Succisa virescit". (Collegeville, Minn. ncwc)

„WIEG VAN DE GENEESKUNDE VERWOEST".

De „British Medical Journal" wijdt twee artikelen aan de verwoesting van de abdij van Monte Cassino, „de wieg van de Westerse geneeskunde". De eerste die de Arabische geneeskundige kennis naar het Westen bracht, was zekere Constantijn, aldus het artikel. Constantijn werd geboren omstreeks 1020 en was Jood. Hij werd Christen en trad in 1080 in op Monte Cassino, waar hij zijn jaren doorbracht met Arabische geneeskundige werken in het Latijn te vertalen. Hij stierf in 1087.

Onder de door Constantijn vertaalde werken bevindt zich werk van Isaac den Jood, die juist een eeuw oud werd, want hij leefde van 855 tot 955, den groten dokter van Kairouan. Zij behandelen koorts en zijn de beste werken op dit gebied over een tijd van vele eeuwen. Verder worden verschillende diëten behandeld alsmede de wijsgerige grondslagen der geneeskunde. Van de 1.400 originele handschriften, die ten tijde der verwoesting in de abdij waren, gaat een zeer groot aantal over geneeskundige onderwerpen. Vele handschriften dateren uit de 11e eeuw, sommige zijn zelfs ouder. Ook zijn er sporen van Angelsaksische medische texten uit de tijd der Normandische veroveringen, welke op Monte Cassino vervaardigd werden teneinde de Arabische gekunde in het overige Europa bekend te maken (Londen, ncwc).

SABOTAGE VAN DE SCHEEPVAART.

Uit bezet België werden de volgende inlichtingen ontvangen nopens de stoutmoedige sabotagedaad, die als gevolg heeft gehad, dat het kanaal Charleroi-Brussel is drooggelopen.

De saboteurs hebben een lading springstoffen geplaatst in een beek, die bij de sluis No. 13 als een zuiger onder het kanaal loopt. De ontploffing heeft zich rond 22 uur 's avonds voorgedaan. Het water van het kanaal stortte zich in de zuiger, die ongeveer 3 meter 50 doorsnede heeft, en stroomde in de omliggende weilanden. Het station van Seneffe en een gedeelte van deze plaats werden overstroomd.

De sectie van het kanaal Brussel-Charleroi, die zich tussen de sluizen No. 12 en No. 13 bevindt, is volledig drooggelopen. Schuiten zijn bij het stranden doorgebroken. Het kanaal van het Centrum en het kleine kanaal, dat naar Colarville leidt, zijn eveneens drooggelopen. Geschat wordt, dat de scheepvaart niet voor één of twee maanden zal kunnen hernomen worden.

KANUNNIKEN VAN DE ST. PAULUSKERK.

Het oorlogsnieuws, dat de aandacht vestigt op St. Paulus Buiten-de-muren, de eerste grote Kerk, die men bereikt als men Rome binnenkomt langs de Via Ostia, herinnert er weer aan, dat tot de Hervorming de Koning van Engeland ex — officio Kanunnik was van de St. Paulus en dat de Abt wederkerig houder was van de Orde van de Kousenband. De Kerk is gebouwd boven het Graf van den Heiligen Paulus en was bedoeld om de St. Pieter in grootte te evenaren, doch is Rome's grootste Kerk op één na. (Londen, ncwc)

Journalistiek Leven in Curaçao.

24.

Ook de Nederlandse taal komt in enkele stukken voor. Hiervan is het volgende citaat bewaard gebleven. Het is de advertentie van Niets Hessen, hoedenmaker op St. Eustatius:

> Niets Hessen
> Hoede-Maaker
> Geeft kennisse aan den publicq, dat hij Hoeden schoonmaakt en verft op Laaken, en swarte Sijde, hij hoopt vergenoeging te geeven, sijnen Wooning is in 't Huiss van d' Heer Packwoord bij de Coraal.

De verschijning van het volgende boekje wordt aangekondigd:

> Manners and Customs in the West Indies bij Samuel A. Mathews.
>
> Zekere I.B. Mortons schijnt zeer onbeleefd pessimistisch over de West geschreven te hebben. Daartegen komt Mathews op, hem zeer onparlementair een „lying hero" noemend. Mortons, zegt Mathews „indiscriminately attacks the inhabitants of all ranks and denominations. He could have pardon'd any thing but his scurrilous invectives level'd at the fair sex.

Het blijkt, dat dit oudste blaadje al met gebrek aan voldoende betalende abbonees te kampen had.

> The editor will be thankful to those gentlemen who have not yet favoured him with the payment of their half year, subscription to do so as soon as possible. He assures them their neglict will lay him under many Inconveniences.

Het is wel erg jammer, dat dit alles is, wat wij hebben kunnen achterhalen van deze interessante persproducten van ons staatsdeel, waaruit blijkt, dat op het gebied der pers Curaçao, in casu St. Eustatius, slechts weinig na de andere grote landen ter wereld kwam. Pater Delgeur meent, dat „die St. Eustatius Gazettes behoren nu eigenlijk thuis in een vitrine van het Koloniaal Museum te Haarlem [toentertijd blijkbaar aldaar, thans is het in Amsterdam], of in ons permanent expositie-zaaltje van Curaçao [waar is dat?]. Wij moeten zuinig zijn met de papieren relieken van onze voorvaderen. Dat zijn wij verplicht aanonze vroegere eilandbewoners, die in die dagen van ellende, achteruitgang, oorlog, vreze en angst, toch nog genoeg offervaardigheid bezaten om hun krant, m.a.w. de pers (die macht waarmede niet te spotten valt) te steunen, te stutten, in stand te houden."

Inderdaad. Helaas is het zo, dat deze uiteenzetting besloten moet worden met een volledige adhaesie aan Pater Delgeurs mening, die men toen helaas niet is nagekomen, tot schade en — laten wij dit niet vergeten — schande van het huidige geslacht.

Op Curaçao geen abonnees.

Zijn wij dus wat de St. Eustatius Gazette betreft al zeer ongelukkig, De Curaçaosche Courant, die daarna in ouderdom komt en van het eiland zelfs de oudste is, vormt de uitzondering op de regel, dat historische documenten hier worden weggedaan. Bij de Curaçaosche Courant heeft men alle jaargangen van 1812 af bewaard en daar dit weekblad, niet zoals thans, vroeger ook buitenlands en binnenlands nieuws bevatte, vormt deze rij van 132 delen een van de kostbaarste bezittingen van ons staatsdeel. Temeer, omdat dit weekblad van de eerste dag af een semi-officieel orgaan is geweest en alle gouvernementsstukken, statuten van verenigingen, geboorteregisters, staten van regenval e.d. — wij doen naar een greep — bevat.

Toch was Lee te optimistisch geweest toen hij zoals wij eerder schreven, op abonnementen rekende door het 'genoegen' dat hij zijn lezers zou verschaffen door ze voor te lichten omtrent de velerlei handelingen van staatslieden en militairen, letterkundigen en kooplui. Hij kreeg geen abonnementen. Na een jaar schrijft hij in De Curaçaosche Courant van 3 December 1813 dat het hem zeer aangenaam was zijn overeenkomst met de intekenaars — mooi Nederlands woord voor abonnees — te hebben nagekomen. Hij voegt er echter aan toe, dat het hem leed doet genoopt te zijn hun tevens ter kennis te moeten brengen, dat door de weinige aanmoediging, die de courant te beurt gevallen is, doordien de intekening niet evenredig was aan de onkosten, hij zich in de noodzakelijkheid bevond vooreerst met het uitgeven van De Curaçaosche Courant op te houden.

Aangezien echter enige intekenaars hem hun wensen te kennen gegeven hadden, om met het uitgeven van de Courant nog enige tijd voort te gaan, zo verklaarde hij zich daartoe genegen, onder voorwaarde evenwel dat er enige Intekenaars meer moeten bij komen en dat de Intekening tot Tien dollars (het was toen Acht dollars) mocht verhoogd worden; in dat geval zou hij voortgaan met de uitgave van de Courant en op de eerste Vrijdag van 1814, de 7 Januari, de Courant in een groter formaat uitgeven; anders zou hij zich in de onvermijdelijke noodzakelijkheid vinden met dit nummer afscheid van de Intekenaars te nemen. Naar de toestand van zaken in de kolonie te beoordelen, zeide hij verder, koesterde hij weinig hoop in den vervolge meer aanmoediging dan tot nu toe te zullen ondervinden.

De eerste veranderingen.

De „Curaçao Gazette" verscheen opnieuw op Vrijdag de 7e Januari 1814, in hetzelfde formaat als voorheen. De redactie gaf ter verschoning hiervan te kennen, dat alle aangewende pogingen ter verkrijging van groter formaat papier vruchteloos gebleven waren; doch deed opmerken dat de Courant thans, uitgebreider dan vroeger was. Dit was ook werkelijk het geval; de vier bladzijden werden in twaalf in plaats van acht kolommen verdeeld, waardoor zeer weinig ongedrukt papier overbleef. De woorden „and Commercial Advertiser" aan het hoofd, werden weggelaten. No. 15 van 14 April 1815 was het eerste nummer van de „Curaçao Gazette" dat in groter formaat werd uitgegeven. Toen werd ook de Intekening voor de Courant op acht dollars teruggebracht.

Curaçao komt weer aan Nederland.

Het blad bleef bestaan na de teruggave van Curaçao aan Nederland op Maandag 4 Maart 1816.

Het eerstvolgende nummer van 8 Maart 1816 droeg nog de Engelse titel, maar bevat twee belangrijke aanspraken van den gouverneur; een aan de Raad van Civiele en Criminele Justitie op Curaçao en een aan de Raad van Politie op Curaçao. Zij vangen beide aan:

„Wij Albert Kikkert, Commandeur van de Militaire Willemsorde, Vice Admiraal in dienst van Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden, Gouverneur-Generaal van het Eiland Curaçao en onderhorige eilanden Bonaire en Aruba [1]) en Generaal en Admiraal in Chef van de Land- en Zeemacht aldaar, enz. enz. enz.".

Het Nederlands bestuur had zijn plaats hernomen en na weinige weken, op 5 April 1816 kwam de Nederlandse kop boven de krant: De Curaçaosche Courant.

Toch is het goed te releveren, dat ook gedurende de Engelse administratie het Nederlands hier niet alleen toegelaten bleef, maar ook gebruikt werd. Verschillende nummers uit die tijd bevatten berichten en advertenties in het Nederlands.

De financiële perikelen van het blad werden ondervangen door het gouvernement, dat tegen betaling alle gouvernementsstukken deed opnemen. Hieruit ontstond het semi-officiële karakter der Curaçaosche Courant, dat tot heden gehandhaafd bleef. Sedert jaren verschijnen er uitsluitend gouvernementsstukken in dit blad en heeft het dus naar het uitwendige geheel het karakter van een staatscourant in eigendom van het gouvernement. Dit is evenwel niet zo. De courant is gelijk in het hoofdstuk over de drukkerijen gezegd werd enkele malen met de drukkerij van eigenaar veranderd, maar steeds in particuliere handen gebleven. Hoewel het gebouw, waarin de drukkerij en het blad zich bevinden, sedert 1929 ook gouvernementseigendom zijn, betaalt de tegenwoordige eigenaar Pieter C. Gorsira hiervoor huur, is hij zelf niet in gouvernementsdienst en ontvangt hij een maandelijks bedrag voor de opneming der officiële stukken. Hoe groot dit bedrag is, is ons onbekend, doch de Heer P. C. Gorsira verzekerde ons, dat het lang niet voldoende is om daar alleen van het blad te bekostigen.

Het merkwaardigste is wel, dat de Heer Gorsira ons zeide, dat er vroeger een contract was, doch thans niet meer. De Heer Gorsira zou dus op een gegeven dag opneming der gouvernementsstukken kunnen weigeren of wel zou het gouvernement plotseling zijn stukken in een ander blad kunnen gaan plaatsen.

Wordt vervolgd.

1) Let op de volgorde toen!